DE VORBĂ CU FOȘTII INTERNAȚIONALI

VASILE DEHELEANU

Intr-un număr vechi al fostei „Gazeta sporturilor", pe prima pagină, cronicarul vremii consemna: *„Dacă fotbalul românesc, istoria lui, ar avea o carte și dacă ar răsfoi-o cineva la capitolul „Așii fotbalului", desigur că s-ar opri mult timp la o figură care a strălucit și care a făcut cinste fotbalului. Este Vasile Deheleanu, internaționalul cu vechi și strălucit stat de serviciu, produs autentic al Mehalei, cartierul timișorean care a dat fotbalului românesc un intreg contingent de jucători de clasă internațională: Wetzer, Vogl, Tänzer, Schiller, Steiner, Pülök, Sfera, Cotormani, Beke, Rafinski, Pavlovici etc.".*

Copilul blond care la 9 ani hoinărea și bătea „lobda" pe maidanele cartierului măhăleanț, gustind pentru prima dată plăcerea de a o stăpini, va avea un an mai tirziu colegi de clasă la liceul „Constantin Diaconovici Loga" pe: Ciolac. Sepi II, Sfera, Doboșan, Chiroiu II, Schileru și Tabacu I, formînd un colectiv care mai tirziu va reprezenta pleiada unor mari ași ai fotbalului timișorean.

Pentru prima dată, la virsta de 13 ani, îmbracă tricoul piticilor clubului „Unirea", alături de ceilalți colegi (Sepi II, Drăghicescu, Carte, Ignuța, Sfera, Barta, Kielburger) constituind cea mai puternică echipă de pitici din Timișoara, formație înjghebată de Iosif Petcu, un animator al clubului timișorean din perioada anilor 1929—25.

Dar să lăsăm ca firul amintirilor să ni-l depene cel care mai tirziu avea să cucerească prin talent și seriozitate sufragiile specialiștilor timpului.

— La 16 ani am debutat la seniori, jucînd alături de Pintea, Ignuța, Sfera, Doboșan, Pop Iuliu, Sepi I, Chiroiu II, Franțiu I, Sepi II, Chiroiu I, Franțiu II, Tache Protopopescu, sub îndrumarea antrenorului italian Carnelli. Deși echipa a fost pregătită într-o perioadă scurtă (antrenorul Carnelli a plecat la Milano) iar media de virstă era destul de mică (aproximativ 18 ani), am reușit să terminăm în campionatul orașului Timișoara pe locul II, după marele Chinezul, la un punct diferență. În meciul retur (2—2), noi am ratat un 11 metri. În 1923 am plecat la Cluj pentru a urma studiile la Academia Comercială, perioadă în care am jucat succesiv la cluburile România și Universitatea. În 1929, formația de club România la care jucam, a ajuns pînă în finala campionatului național, unde a fost întrecută de Venus București la limită cu 3—2. După terminarea studiilor universitare, în 1932, m-am reintors la Timișoara și am jucat la Ripensia, care între anii 1932—38 a reușit să cucerească de trei ori titlul de campioană națională și de tot atitea ori Cupa României.

— *Ca fotbalist, care vă este cea mai frumoasă amintire?*

— La București, în aprilie 1934, se disputa jocul cu Iugoslavia, care hotăra echipa ce se califica pentru campionatul mondial de la Roma. În caz de egalitate, se califica Iugoslavia. A fost un joc de mare luptă și miză, cîștigat în cele din urmă de noi. Ziarul „Gazeta", condus de Alexandru Kirițescu și Camil Petrescu, a oferit, în urma unui plebiscit, cupa celui mai bun jucător român. Este greu să vă exprim mulțumirea sufletească pe care am simțit-o (amintindu-mi clipele, parcă le trăiesc acevea), cînd din „formația de aur de atunci" (*Pülök, Vogl, Albu, Deheleanu, Cotormani, Moravetz, Bindea, Covaci, Ciolac, Schwartz, Dobay*) am fost eu desemnat cîștigătorul trofeului".

Răsfoind vrafurile de documente am găsit decupat un articol din „Gazeta" *intitulat:* „Vasi Deheleanu a fost concediat". *Intrebat de ce, „Vasi" a completat redind un paragraf semnificativ din acel articol:* „Funcționarul Vasile Deheleanu a fost concediat de la primăria Timișoara, fiindcă a lipsit 4 zile, chemat să reprezinte România la Triest în campionatul mondial de fotbal".

Revenind la problemele actuale ale fotbalului, nu am evitat intrebarea firească (cu atît mai mult cu cît Deheleanu este și președintele colegiului regional de antrenori), *de ce Timișoara, altădată leagăn al fotbalului românesc, se zbate azi la periferia competițiilor fotbalistice mai importante.*

— De ani de zile îmi pun și eu această întrebare. În perioada 1922—1940, deci perioada la care ne referim, spunem că Timișoara a fost leagănul fotbalului românesc. Acest sport a fost atunci mai evo-

luat în zona de Vest și Nord a țării, adică în Timișoara, Arad, Oradea și Cluj. În anii de după Eliberare, marele avînt sportiv și sprijinul acordat de regimul nostru au dezvoltat mișcarea sportivă și fotbalul în toată țara, centrele puternice de fotbal devenind foarte numeroase. Apoi, spațiile de joacă reducîndu-se în orașe, și la Timișoara bineînțeles, s-a făcut o orientare firească către sporturile care necesită terenuri reduse ca volei, baschet, handbal etc.

În ultima vreme, în orașul nostru n-au mai apărut jucători excepțional dotați. Au apărut unii jucători dotați și chiar foarte dotați. Condiția ca o echipă de fotbal să fie cu adevărat mare, este ca pe lîngă fotbaliștii de talent, putere de luptă și spirit de sacrificiu să aibă și 3—4 jucători excepțional dotați. Aș mai nota slaba ținută a conducătorilor echipelor de fotbal din Timișoara, în general selecționați întîmplător. Aceștia intervin excesiv în treburile echipelor, subapreciind sau chiar anulînd uneori activitatea antrenorilor. Antrenorii, mereu subestimați, au fost foarte des schimbați și astfel nu s-a putut niciodată desăvîrși un program de lucru. De aici a rezultat cu regularitate indisciplina în echipe. Această stare de fapt a contribuit ca Timișoara să piardă cîțiva jucători de reală valoare și să slăbim astfel fotbalul din orașul nostru: Hălmăgeanu, Manolache, Jenei, Petescu, Tilvescu, Urziceanu, Georgescu.

— *Ce propuneți pentru sporirea randamentului înaintașilor?*

— Să fie îmbunătățită tehnica individuală a jucătorilor. Timpul destinat pentru această pregătire să fie majorat în cadrul antrenamentelor comune și individuale. Exercițiile simple de conducerea mingii, preluare, pase în 2—3, să fie făcute cu multă seriozitate și conștiinciozitate. Trasul la poartă static și din mișcare să se exerseze mult mai mult decît se face acum. Să tindem ca manevrarea balonului — cerința minimă pentru un jucător dintr-o categorie superioară — să fie făcută fără dificultate. Numai îndeplinind aceste condiții se poate discuta despre concepție, tactică etc.

★

Șirul amintirilor unei vieți închinate fotbalului nu poate fi redat într-un singur articol. Desigur că de la Vasi Deheleanu mai așteptăm pe viitor și alte destăinuiri.

PETRE ARCAN

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aspecte din tribune

ORIZONTAL: 1) Așteptat cu nerăbdare de cei ce umplu tribunele — Loc prielnic dezvoltării comentariilor începute în tribună. 2) Are în tribunele stadioanelor sale cel mai numeros și cel mai pasionat public (3 cuv.). 3) „Din tribune începe meciul", de Dimitrie Manu — Dau dreptul la ocuparea locurilor din tribună. 4) Recenta noastră adversară a cărei victorie am urmărit-o din „tribunele" micului ecran — Semn de întrebare. 5) Intre tribune și peluze! — Ne oferă imaginea meciului de pe teren, dar nu și inefabilul fior al tribunelor... — O notă descoperită în tribune! 6) Intreprinderea de expediții și camionaj (abr.) — Pe sol — ...Siro, stadion milanez cu tribunele înfierbîntate. 7) Adăugat echipei favorite, îl scandează tribunele înflăcărate — Semnal într-un joc de copii. 8) Plantă erbacee — Un meci aplaudat din tribune!... 9) A executa un salt spectaculos la poartă, apreciat de spectatori — Transmite meciul pentru cei care nu se află în tribune. 10) Cursă — Fier — Din nou. 11) Limita răbdării, atinsă de cuțit — Echipa lui Pelé i-a dezamăgit recent pe suporteri. 12) A doua zi după meci, în amintirea celor din tribună — Vede și relatează meciul din tribună, pentru cei din afară.

VERTICAL: 1) Un meci pe placul tuturor — Prezențe meteorologice nedorite în tribune! 2) Reacție afectivă în tribune — Stau cu spatele la peluze. 3) „Aspecte din tribune" — Expresia entuziasmului țișnită din tribune, la singular... 4) ...și la plural — Localitate în Elveția — Indoială hamletiană. 5) Organe interne — Se desfășoară în fața tribunelor. 6) Măsură — Divinitate romană — Scandin. 7) Poartă (nu de fotbal!) la Arabi — Alexandru — Articulat, iluminează fețele celor din tribunele Constanței. 8) Pauza pentru refacerea forțelor jucătorilor și regăsirea calmului în tribune — A trage de timp, spre nemulțumirea manifestă a tribunelor. 9) ...Sol — Echipă din Cîmpina — Tic. 10) Insucces reflectat pe chipurile spectatorilor — Mai marele tribunelor. 11) „Amintire" posibilă de la un meci cu ploaie — Amintește de tribunele Copoului. 12) Adjectivul prezumtiv al unui meci cu afluență în tribune.

Cuvinte mai puțin cunoscute: ARN, DEA, BAB.

I. B.

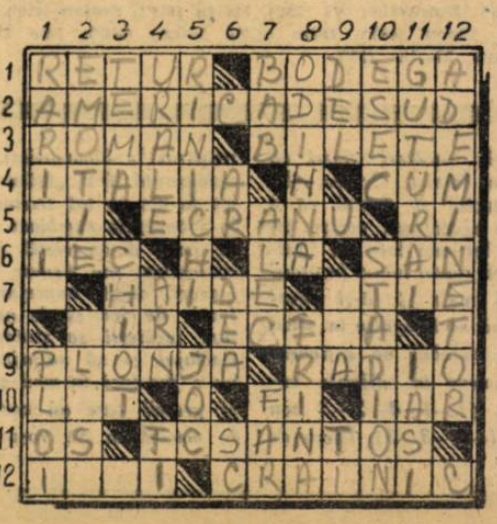
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
1 RETUR BODEGA
2 AMERICA DESUD
3 ROMAN BILETE
4 ITALIA HCUM
5 I ECRANU RI
6 IECH LA SAN
7 HAIDE TLE
8 IRECE AT
9 PLONJA RADIO
10 L T O FI IAR
11 OS FC SANTOS
12 I I CRAINIC

Retrospectivă inedită

Sezon neobișnuit de bogat pentru prima noastră reprezentativă, mai bine zis: un sezon cum n-a mai fost nici odată...

Credem că nu-i lipsit de interes să evocăm unele „amintiri cifrice" din istoria de peste 44 de ani a echipei reprezentative a României:

MECIURI JUBILIARE

Primul	la 8 iunie	1922	cu Iugoslavia	(2—1 la Belgrad)
Al 25-lea	14 iulie	1930	cu Peru	(3—1 la Montevideo, C.M.)
Al 50-lea	14 oct.	1934	cu Polonia	(3—3 la Lwow)
Al 75-lea	6 sept.	1938	cu Iugoslavia	(1—1 la Belgrad)
Al 100-lea	6 iulie	1947	cu Bulgaria	(3—2 la Sofia)
Al 125-lea	11 oct.	1953	cu Bulgaria	(2—1 la Sofia)
Al 150-lea	2 aug.	1959	cu U.R.S.S.	(0—0 la București)
Al 175-lea	13 oct.	1964	cu R.D.G.	(1—1 la Tokio, J.O.)

Este interesant de arătat că naționala noastră nu a suferit înfringere în nici un meci „jubiliar".

VICTORII JUBILIARE

Prima la 8 iunie 1922 cu Iugoslavia (2—1 la Belgrad)
A 25-a la 24 sept. 1933 cu Ungaria-amatori (5—1 la București)
A 50-a la 26 oct. 1952 cu R.D. Germană (3—1 la București)
A 75-a la 15 oct. 1964 cu Iran (1—0 la Tokio, J.O.)

VICTORIILE CELE MAI CONCLUDENTE

8—1 în 1930 cu Grecia la București
7—0 în 1933 cu Bulgaria la București
6—0 în 1950 cu Albania la București
6—1 în 1926 cu Bulgaria la București
5—0 în 1933 cu Iugoslavia la București

ÎNFRINGERILE CELE MAI SEVERE

0—9 în 1948 cu Ungaria la Budapesta
0—7 în 1942 cu Germania la Beuthen (Bytom)
3—9 în 1940 cu Germania la Frankfurt
1—7 în 1935 cu Suedia la Stockholm
0—6 în 1923 cu Cehoslovacia la Cluj
0—6 în 1924 cu Olanda la Paris (J.O.)
0—6 în 1962 cu Spania la Madrid (C.E.)

RĂSTURNĂRI DE REZULTATE

În tot decursul istoriei echipei naționale a României, numai de două ori s-a întîmplat ca rezultatul de la pauză, nefavorabil culorilor noastre să fi fost transformat în victorie pînă la fluierul final: în 1948 cu Bulgaria 3—2 (1—2) la București și în 1963 cu R.D. Germană 3—2 (0—2) tot la București.

REZULTATELE CELE MAI SEMNIFICATIVE

(în ordine cronologică)

1930 3—1 cu Peru, la Montevideo (în C.M.)
1933 5—0 cu Iugoslavia, la București (în Cupa Balcanică)
1939 1—1 cu Ungaria — vicecampioană mondială, la București
1940 1—2 cu Italia — campioană mondială, la Roma
1952 1—2 cu Ungaria, la Turku (în J.O.)
1953 2—1 cu Bulgaria, la Sofia (în preliminariile C.M.)
1956 1—0 cu Iugoslavia, la Belgrad
1957 1—1 cu U.R.S.S. — campioană olimpică, la Moscova
1962 3—1 cu Spania — campioana Europei de mai tîrziu, la București
1965 1—0 cu Cehoslovacia, la București (în C.M.)
1965 2—0 cu Portugalia, la București (în C.M.)
1966 1—0 cu Uruguay, la București
1966 0—1 cu R.F. Germană, la Ludwigshafen

GOLURI JUBILIARE ȘI AUTORII LOR

Primul	**F. Ronay** (în 1922 cu Iugoslavia 2—1)
Al 50-lea	**R. Wetzer** (în 1930 cu Grecia 8—1, al cincilea gol)
Al 75-lea	**I. Bodola** (în 1931 cu Lituania (4—2, al patrulea gol)
Al 100-lea	**St. Dobay** (în 1933 cu Bulgaria 7—0, al doilea gol)
Al 150-lea	**Al. Schwartz** (în 1936 cu Bulgaria 4—1, al doilea gol)
Al 200-lea	**N. Reuter** (în 1946 cu Bulgaria 2—2, primul gol)
Al 250-lea	**G. Vaczi** (în 1952 cu R.D.G. 3—1, al treilea gol)
Al 300-lea	**G. Constantin** (în 1962 cu Spania 3—1, al treilea gol)
Al 350-lea	**C. Frățilă** (în 1966 cu Polonia 4—3, al treilea gol).

Cel de al 100-lea gol înscris în poarta echipei noastre a fost „opera" jucătorului iugoslav **Kraghici** în meciul disputat în 1934 la București, cel de al 200-lea se leagă de numele germanului **Fritz Walter** (în 1942), iar cel de al 300-lea a fost realizat de maghiarul **Vasas** în 1958 la București.

JUCĂTORII CARE AU MARCAT CEL PUȚIN TREI GOLURI

ÎN CADRUL ACELUIAȘI MECI

5 GOLURI: **R. Wetzer** (1930 cu Grecia 8—1)
4 GOLURI: **G. Sepi II** (1933 cu Ungaria — amatori 5—1)
3 GOLURI: **I. Bodola** de trei ori (1931 cu Lituania 4—2 și cu Grecia 4—2, 1936 cu Iugoslavia 3—2); **G. Ciolac** (1929 cu Bulgaria 3—0), **I. Farcaș** (1947 Albania 4—0), **G. Vaczi** (1952 cu R.D.G. 3—1), **M. Dridea I** (1959 cu Polonia 3—2), **C. Pavlovici** (1964 cu Ghana 4—2) și **C. Frățilă** (1966 cu Elveția 4—2).

...IAR ÎN POARTA ECHIPEI ROMÂNIEI

4 GOLURI: Pijl (1924 cu Olanda 0—6) și Bican (1938 cu Cehoslovacia 2—6).
3 GOLURI: Kannhäuser (1924 cu Austria 1—4), Navrot (1932 cu Polonia 0—5), A. Nilsson (1935 cu Suedia 1—7), Fritz Walter de două ori (1940 și 1942 cu Germania 3—9 și 0—7), Egresi (1948 cu Ungaria 0—9), Puskas (1948 cu Ungaria 1—5), Cieslik (1950 cu Polonia 3—3), Guillot (1962 cu Spania 0—6).

FREDERIC MOISES

(Continuare în pag. a 10-a)